

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na historii léčby bolesti od samého počátku lidských dějin až po současnost. Snaží se podat ucelený přehled vývoje zkoumání, tvorby teorií a boje člověka s bolestí, nepříjemným smyslovým vjemem, bez kterého by ale pravděpodobně lidstvo nepřežilo. Z kosterních ostatků se dovídáme o praktikách tišících bolesti u primitivních lidí, kteří využívali kromě různých lektvarů, talismanů, zaklínadel a rituálů i trepanační techniky. Zjišťujeme, že lidé v dávné době zřejmě chápali bolest vzniklou úrazovým mechanismem, ale nevěděli si rady s bolestí zapříčiněnou vnitřním onemocněním. Časné poznatky o léčbě bolesti jsou úzce spjaty s přírodou. Lidé využívali rostlin s narkotickými a analgetickými účinky, jako např. opium, konopí či mandragoru, a dále fyzikálních veličin jako je tlak, teplo, chlad ale i výboje elektrických ryb. V průběhu času docházelo ke zdokonalování těchto poznatků a objevování poznatků nových. Práce se zaměřuje i na názory a vznik různých teorií bolesti, které předkládali myslitelé a učenci napříč staletími. Zřejmě největší a nejdelší vliv na utváření postojů k bolesti a k medicíně jako takové měly práce z období antiky.

Z historických pramenů můžeme vyčíst, že nové objevy v medicíně vyvolávaly rozepře mezi učiteli a jednotlivými náboženskými směry i mezi učiteli samotnými. Řada léčebných i výzkumných technik a látek tišících bolest byla v určitých historických etapách zatracována či dokonce zakazována. Přesto všechno touha po vědění a ovládnutí bolesti vedla ke vzniku nových moderních teorií, vysvětlujících nejen její anatomickou a fyziologickou podstatu, ale především možnosti jejího ovlivnění a léčby. Vyvrcholením veškerého úsilí byl vznik nového vědního oboru - algeziologie a organizací zabývajících se problematikou bolesti.

Historická práce je pro úplnost a oživení doplněna obrazovou přílohou.

Klíčová slova:

algeziologie, analgetika, anestézie, bolest, historie, léčba, péče, teorie, vývoj, výzkum